

**Александров
Борис
Георгійович**

17 квітня 1958 р.

доктор біологічних наук, професор
кафедри гідробіології та загальної екології,
член-кореспондент НАН України,
директор Інституту морської біології НАН
України

Контактна інформація

Тел.: (048) 725-09-18

Fax: (048) 725-09-18

E-mail: imb@nas.gov.ua

Державні нагороди та почесні звання:

- Заслужений діяч науки і техніки України (2008)
- Грамота Верховної Ради України «За заслуги перед Українським народом» (2008)
- Лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки (2013)

Основні напрями наукової діяльності:

- морська і прісноводна біологія та екологія
- екзотичні види в водних екосистемах (проблема вселенців)
- біологія зоопланктону
- екологічні аспекти розвитку водних безхребетних
- біоенергетика гідробіонтів
- гідробіологічна меліорація

Кандидатська дисертація:

«Екологічні аспекти розподілу та розвитку личинок обрастателів північно-західної частини Чорного моря»

Місце захисту:

Інститут біології південних морів ім. О. О. Ковалевського Національної академії наук України, м. Севастополь

Рік захисту:

1988 р.

Докторська дисертація:

«Гідробіологічні основи управління станом прибережних екосистем Чорного моря»

Місце захисту:

Інститут біології південних морів ім. О. О. Ковалевського Національної академії наук України, м. Севастополь

Рік захисту:

2002 р.

Дисертації, які були захищені під керівництвом ученого (прізвище дисертанта, назва роботи, рік захисту):

- Теренько Л. М. «Дінофлагеляти північно-західного Причорномор'я: видове різноманіття та екологія», 2005 р.
- Курілов О. В. «Інфузорії планктону прибережної зони і лиманів північно-західної частини Чорного моря», 2005 р.
- Гончаров О. Ю. «Умови формування первинної продукції в водоймах північно-західного Причорномор'я», 2005 р.
- Кривохіжин С. В. «Стан популяцій китоподібних у водах України», 2009 р.

Наукова школа:

Розвиваючи фундаментальне положення В. І. Вернадського про «плівки життя» та академіка НАНУ Ю. П. Зайцева (радник дирекції Інституту морської біології НАНУ) про контурні структури життя у природних водах, зокрема на границі твердих субстратів розробив сучасні методи покращення якості водного середовища за допомогою штучних рифів

Учбова діяльність (списки дисциплін, лекційні курси):

- «Основи екології»
- «Загальна гідробіологія»
- «Основи біологічної етики та безпеки»
- спецкурс: «Біоенергетика організмів та їх водних угруповань»

Наукові праці з 2000 р. :***Монографії, посібники, підручники:*****2001**

Exotic species in the Aegean, Marmara, Black, Azov and Caspian Seas Turkish Marine Research Foundation / Yu. Zaitsev, B. Öztürk, B. Alexandrov [and other] – Istanbul, 2001. – 267 p.

2002

Всемирный фонд дикой природы. Видение дельты Дуная, Украина / Б. Г. Александров, А. М. Волох, А. Н. Волошкевич [и др.]. – Вена ; Одесса, 2002. – 224 с.

2004

Базовые биологические исследования Одесского морского порта (август-декабрь 2001 года): итоговый отчет / Ю. П. Зайцев, Б. Г. Александров, Н. А. Берлинский [и др.] – Одесса, Украина: 2004. – Вып. № 7. – 171с.

Ballast water risk assessment, port of Odessa, Ukraine, October 2003: final report / B. Alexandrov, R. Bashtannyu, R. Clarke [and other]. – IMO, London. – 2004. – 130 pp. – GloBallast Monograph Series No. 10.

2006

Северо-западная часть Черного моря : биология и экология / под ред.: Ю. П. Зайцева, Б. Г. Александрова, Г. Г. Миничевой. – Киев : Наук. думка, 2006. – 701с.

2007

Методика інвентаризації та оцінки сучасного стану біорізноманіття природних комплексів та ландшафтів, необхідних для формування регіональних екологічних мереж. / Б. Г. Александров, Ю. О. Андрищенко, А. М. Волох [и др.]. – Мелітополь : Бранта, 2007. – 126 с.

2008

Гидробиологические основы управления состоянием прибрежных экосистем Черного моря / Б. Г. Александров. – Киев : Наук. думка, 2008. – 343 с.

European Enclosed and Semi-enclosed Seas / E. Leppäkoski, T. Shiganova, B. Alexandrov / In: Biological Invasions in Marine Ecosystems. – Ecological Management, and Geographic Perspectives. – Series : Ecological Studies, 2008. – Vol. 204, Chap. 30. – P. 529–547.

2011

Наука в Южном регионе Украины (1971–2011) / Б. Г. Александров, Т. Л. Алексеенко, В. И. Андреев [и др.]. – Одесса : Фенікс, 2011. – 704 с.

2012

Основи екології: довідник для студентів класичних університетів / В. В. Заморов, Б. Г. Александров, Ш. Л. Рижко [и др.]. – Одеса : Одес. нац. ун-т, 2012. – 115 с.

Biological diversity of the coastal zone of the Crimean peninsula: problems, preservation and restoration pathways / V. N. Eremeev, A. R. Boltachev, B. G. Aleksandrov [and other] – Sevastopol, 2012. – 92 pp.

2014

Оцінка ландшафтного та біологічного різноманіття інтегральними біологічними індикаторами та маркерами / В. Д. Сіохін, Б. Г. Александров, Й. І. Черничко – Мелітополь : МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2014. – 153 с.

2016

Экологические дозорные Черного моря: полевой определитель / Б. Александров, Ю. Зайцев. – UNDP, European Union, 2016. – 42 с.

Black Sea network of marine protected areas: European approaches and adaptation to expansion and monitoring in Ukraine. – In: Management of marine protected areas – a network perspective from the Mediterranean and Black Sea / B. Alexandrov, G. Minicheva, Yu. Zaitsev. – Wiley Blackwell Publ., 2016. – P. 259–282.

2017

Перспективи розвитку морських біологічних досліджень і технологій в Україні / Б. Г. Александров, В. О. Демченко // Зб. ОНУ «Морські дослідження і технології в Україні: стан та перспективи розвитку». – 2017. – 18 с.

Автореферати:

Гидробиологические основы управления состоянием прибрежных экосистем Черного моря : автореф. дис. ... д-ра биол. наук / Б. Г. Александров. – Севастополь, 2002. – 36 с.

Звіти:

2002

Состояние и проблемы приморской зоны Одессы / Б. Г. Александров, О. А. Дьяков, С. Е. Дятлов [и др.] // Адаптация передового опыта в сфере интегрированного управления приморской зоной для устойчивого развития Одессы : отчет по проекту Министерства международного развития Великобритании (DFID), CoastNET и EUROCOAST : SEPS 548. – Одесса, Украина, 2002. – 146 с.

2003

Оценка риска загрязнения судовым водяным балластом : основные результаты работы по оценке риска в порту Одесса / Б. Александров, В. Хмелевский, Р. Баштанный // Науч.-практ. семинар по проблеме управления водяным балластом судов для специалистов спец. учеб. заведений, 1-й (Одесса, 14 марта 2003 г.) : отчет. – 2003. – № 4. – С. 53–69. – (Серия монографий Одесского демонстрационного центра программы ГлоБалласт).

Оценка риска загрязнения судовым водяным балластом : основные результаты работы по оценке риска в порту Одесса / Р. Хиллиард, К. Кларк, Б. Александров, В. Хмелевский, Р. Баштанный // Заседание Нац. оперативной группы Украины, 6-е (Одесса, 5–6 дек. 2002 г.) : отчет. – Одесса, 2003. – № 2. – С. 19–26. – (Серия монографий Одесского демонстрационного центра программы ГлоБалласт).

Проведение базовых исследований морской среды в порту Одесса : предварительные выводы и полученные результаты / Б. Г. Александров // Науч.-практ. семинар по проблеме управления водяным балластом судов для специалистов спец. учеб. заведений, 1-й (Одесса, 14 марта 2003 г.) : отчет. – 2003. – № 4. – С. 49–52. – (Серия монографий Одесского демонстрационного центра программы ГлоБалласт).

Проведение базовых исследований морской среды в порту Одесса : предварительные выводы и полученные результаты / Б. Г. Александров // Заседание Нац. оперативной группы Украины, 6-е (Одесса, 5–6 дек. 2002 г.) : отчет. – Одесса, 2003. – № 2. – С. 15–18. – (Серия монографий Одесского демонстрационного центра программы ГлоБалласт).

2004

Базовые биологические исследования Одесского морского порта (август-декабрь 2001 года) : итоговый отчет / Ю. П. Зайцев, Б. Г. Александров, Н. А. Берлинский [и др.] – Одесса, 2004. – 171 с. – (Серия монографий Одесского демонстрационного центра программы ГлоБалласт ; № 7).

Биологические основы прогнозирования новых инвазий в водные экосистемы / Б. Г. Александров, Г. Г. Миничева // Науч.-практ. семинар по проблеме управления водяным балластом судов для специалистов науч. учреждений, связанных с проблемой судоходства, морской биологии, экологии и охраны природы, 4-й (Одесса, 26–27 авг. 2003 г.) : отчет. – Одесса, 2003. – № 8. – С. 82–94. – (Серия монографий Одесского демонстрационного центра программы ГлоБалласт).

Оценка риска загрязнения водяным балластом судов : постановка задачи, подходы к решению, ожидаемые результаты / Б. Г. Александров, В. Г. Работнев // Науч.-практ. семинар по проблеме управления водяным балластом судов для специалистов судоходной отрасли, 3-й (Одесса, 25 июня 2003 г.) : отчет. – Одесса, 2003. – № 6. – С. 31–36. – (Серия монографий Одесского демонстрационного центра программы ГлоБалласт).

Проблема биологических инвазий и некоторые подходы к оценке риска переноса организмов водным транспортом / Б. Г. Александров // Науч.-практ. семинар по проблеме управления водяным балластом судов для специалистов науч. учреждений, связанных с проблемой судоходства, морской биологии, экологии и охраны природы, 4-й (Одесса, 26–27 авг. 2003 г.) : отчет. – Одесса, 2003. – № 8. – С. 135–146. – (Серия монографий Одесского демонстрационного центра программы ГлоБалласт).

Проведение базовых исследований морской среды в п. Одесса. Полученные в шести демонстрационных центрах, в том числе в Одессе, результаты и предварительные выводы / Б. Г. Александров // Науч.-практ. семинар по проблеме управления водяным балластом судов для специалистов судоходной отрасли, 3-й (Одесса, 25 июня 2003 г.) : отчет. – Одесса, 2003. – № 6. – С. 20-23. – (Серия монографий Одесского демонстрационного центра программы ГлоБалласт).

Проведение базовых исследований морской среды в п. Одесса. Полученные в шести демонстрационных центрах, в том числе, в Одессе, результаты и предварительные выводы / Б. Г. Александров // Науч.-практ. семинар по проблеме управления водяным балластом судов для специалистов науч. учреждений, связанных с проблемой судоходства, морской биологии, экологии и охраны природы, 4-й (Одесса, 26-27 авг. 2003 г.) : отчет. – 2003. – № 8. – С. 31-47. – (Серия монографий Одесского демонстрационного центра программы ГлоБалласт).

2009

Розроблення проекту концепції загальнодержавної цільової програми з охорони та відтворення довкілля Азовського і Чорного морів / О. І. Запорожець, Я. І. Мовчан, Б. Г. Александров [та ін.] / Закл. звіт з наук.-дослід. роботи для Мін-ва охорони навколишнього природного середовища України (Договір № 16/1040/16/2 від 11 вересня 2009 р.). –115 с.

Розроблення регламенту обміну даними з моніторингу морського середовища / Б. Г. Александров, В. А. Гроза, С. Є. Дятлов [та ін.]. / Закл. звіт з наук.-дослід. роботи для Мін-ва охорони навколишнього природного середовища України (Договір № 16/1040/16/2 від 11 вересня 2009 р.). –100 с.

Спецификация местообитания Малое филофорное поле в Каркинтском заливе Черного моря / Б. Г. Александров, Н. А. Болтачева, С. Г. Бушуев [и др.]. / Отчет по проекту Европейского Союза «Сотрудничество по окружающей среде Черного моря». – 2009. – 38 с.

The Small Phyllophora Field in Karkinitzky Bay, Black Sea, Ukraine: background information for the establishment of a marine protected area / B. G. Aleksandrov, N. A. Boltacheva, S. G. Bushuyiv [and other] / Ed. by Paul Goriup.- English version, January 2009. – 60 pp. – (Environmental collaboration for the Black Sea: Georgia, Moldova, Russia and Ukraine).

2010

Strategy and methodology for the development of marine protected areas network in the coastal waters of the Ukrainian part of the Azov and Black Seas. – Analytical report / B. Alexandrov, O. Dyakov, L. Galperina [and other] / Project JWP-Ukr-2009-14 «Living Black Sea: strategy for expansion of marine protected areas in the Black Sea coastal waters of Ukraine» funded by the Royal Embassy of the Netherlands to Ukraine. – Odessa, 2010. – 50 pp.

Статті та тези доповідей:

2000

Зависимость структурно-функциональных свойств морского зоообрастания от геометрии твердых субстратов / Б. Г. Александров, Ю. Ю. Юрченко // Экологическая безопасность прибрежной и шельфовой зон и комплексное использование ресурсов шельфа. – Севастополь, 2000. – С. 367–376.

Значення морської біоти острова Зміїного для екосистеми шельфу / Б. Г. Александров // Вісн. Одес. нац. ун-ту. – 2000. – Т. 5, вип. 1. – С. 193–198.

К проблеме изучения микроводорослей песчаной супралиторали / Б. Г. Александров, А. А. Тарасенко // Съезд Укр ботан. о-ва, 12-й : материалы. – Одесса, 2000. – С. 186.

Методологические аспекты управления качеством водной среды с помощью обрастания твердых субстратов / Б. Г. Александров // Эколог. безопасность прибрежной и шельфовой зон и комплексное использование ресурсов шельфа. – Севастополь, 2000. – С. 351–359.

Формирование обрастания на твердых субстратах различной природы / Б. Г. Александров, Н. Г. Теплинская, А. А. Андриенко // Эколог. проблемы

городов, рекреационных зон и природоохранных территорий. – Одесса, 2000. – С. 93–100.

Changes in productivity of the Black Sea and some practical recommendations for it's protection / B. Alexandrov // The Black Sea ecological problems : intern. sympos. (31 oct. – 5 nov., Odessa, Ukraine) : materials. – Odessa, 2000. – P. 8–13.

Chronicle of exotic species introduction into the Black Sea / B. Alexandrov, Yu. Zaitsev // The Black Sea ecological problems : intern. sympos. (31 oct. – 5 nov., Odessa, Ukraine) : materials. – Odessa, 2000. – P. 14–19.

Odessa city groundwater quality and its influence on marine costal ecosystem / B. Alexandrov, Yu. Bogatova, G. Garkavaya, L. Vorobyova // GPOLL Workshop on groundwater pollution in areas of groundwater overexploitation (10–13 sept. 2000, St. Petersburg). – Moscow, 2000. – P. 9–11.

Origin and present state of biological diversity in the Black Sea with special comments about Ukrainian area / Yu. P. Zaitsev, B. G. Alexandrov // Збереження і моніторинг біологічного та ландшафтного різноманіття в Україні. – Київ, 2000. – С. 188–193.

The role of the groundwater in the anthropogenic eutrophication of the coastal zone of the Black Sea / B. Alexandrov, Yu. Bogatova, G. Garkavaya, L. Vorobyova // The Black Sea ecological problems : internat. sympos. (31 oct. – 5 nov., Odessa, Ukraine) : materials. – Odessa, 2000. – P. 20–23.

2001

Долгопериодные изменения развития личинок обрастателей в северо-западной части Черного моря / Б. Г. Александров, Л. Н. Полищук // Екологічні проблеми водних екосистем та забезпечення безпеки життєдіяльності на водному транспорті : наук.-практ. конф. (Одеса, 24–25 трав. 2001 р.) : зб. доп. – Одеса, 2001. – С. 137–139.

Использование искусственных рифов для управления состоянием прибрежных морских экосистем / Б. Г. Александров // Наук. зап. Терноп. держ. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка. Серія: Біологія. – 2001. – Т. 14, № 3, спец. вип. : Гідроекологія. – С. 119–120.

Калорийность беспозвоночных Черного моря. I. Зоопланктон и мейобентос / Б. Г. Александров // Экология моря. – 2001. – № 55. – С. 5–10.

Калорийность беспозвоночных Черного моря. II. Макрозообентос / Б. Г. Александров // Экология моря. – 2001. – № 56. – С. 71–76.

Калорийность водорослей-макрофитов Черного моря / Б. Г. Александров // Альгология. – 2001. – Т. 11, № 2. – С. 180–187.

Проблемы изучения и охраны дельфинов в северо-западной части Черного моря и возможные пути их решения / Б. Г. Александров, С. Г. Бушуев // Морські ссавці у водах України : дослідження та збереження дельфінів Чорного і Азовського морів : роб. нарада з питань дослідження та охорони чорноморських дельфінів, визначення заходів, необхідних для приєднання України до Угоди АССОВАМС та подальшого виконання Угоди (30 берез. 2001 р., м. Київ) : матеріали. – Київ, 2001. – С. 11–12.

Роль микроорганизмов в формировании морского обрастания твердых субстратов различной природы / Б. Г. Александров, Н. Г. Теплинская, А. А. Андриенко // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Біологія. – 2001. – Т. 6, вип. 4. – С. 3–7.

Современное состояние экосистем лиманно-устьевых комплексов северо-западного Причерноморья в аспекте развития экологического туризма / Б. Г. Александров, С. Г. Бушуев // Устойчивое развитие туризма на Черноморском побережье : междунар. симпозиум, 1-й (Одесса, 21–25 мая 2001 г.). – Одесса, 2001. – С. 213–216.

Теоретические основы управления качеством водной среды с помощью твердых субстратов / Б. Г. Александров // Доп. НАНУ. – 2001. – № 5. – С. 181–184.

Экологические последствия антропогенного преобразования прибрежной зоны Черного моря в XX веке / Б. Г. Александров // Исследование береговой зоны морей. – Киев, 2001. – С. 25–34.

Экологический мониторинг акватории Одесского порта в рамках международного проекта «Глобалласт» / Б. Г. Александров, Н. А. Берлинский, Ю. И. Богатова [и др.] // Екологічні проблеми Чорного моря : зб. наук. ст. – Одеса, 2001. – С. 3–8.

The Danube role in the Black Sea contamination / B. Alexandrov, N. Berlinsky, Yu. Bogatova, S. Bushuev, G. Garkavaya, Yu. Zaitsev // Problems of regional seas 2001 : internat. sympos. on the probl. of reg. seas (Istanbul, 12-14 may 2001) : proc. – Istanbul, 2001. – P. 64–75.

The Danube role in the Black Sea contamination / B. Alexandrov, N. Berlinsky, Yu. Bogatova, S. Bushuev, G. Garkavaya, Yu. Zaitsev // In: “Problems of regional seas 2001” Proceeding of the Inter. Symp. On the Probl. Of Reg. Seas (Istanbul, 12-14 May 2001). – Istanbul : Türk Deniz Araştırmalarib Vakfi, 2001. – P. 64–75.

2002

Биотический баланс сообщества пелагиали прибрежной зоны Черного моря / Б. Г. Александров, А. В. Курилов // Экология моря. – 2002. – Т. 61. – С. 5–10.

Біологія / Б. Г. Александров, І. Орлова, Н. Дерезюк [та ін.] // Стан довкілля Чорного моря : нац. доп. України, 1996–2000 рр. – Одеса, 2002. – С. 54–63.

Морське господарство / О. Л. Орлова, Б. Г. Александров, О. Г. Цокур [та ін.] // Атлас Одеської області : до 70-річчя заснування. – Одеса, 2002. – С. 44–49.

Экологические аспекты использования резины автомобильных покрышек как субстрата искусственных рифов / Б. Г. Александров, Г. Г. Миничева, Т. В. Стрикаленко // Биология моря. – 2002. – № 2. – С. 131–137.

The Black Sea – a recipient, donor and transit area for alien species / M. T. Gomoiu, B. Alexandrov, N. Shadrin, Yu. Zaitsev // Invasive aquatic species of Europe – distribution, impact and management / Kluwer Academic Publishers. – Dordrecht (the Netherlands), 2002. – P. 341–350.

2003

Біологічне різноманіття Чорного моря / Б. Г. Александров // Екологічна енциклопедія. – Київ, 2003. – Розд. : Гідросфера. Гідроекологія. Аквакультура.

Ближайшее жизненное пространство обрастания и способ определения его объема / Б. Г. Александров // Перифитон континентальных вод : современное состояние изученности и перспективы дальнейших исследований : междунар. симпоз. (Тюмень, 3–5 февр. 2003 г.) : материалы докл. – Тюмень, 2003. – С. 4–5.

Выполнение и перспективы развития международной Программы «Глобалласт» в Украине / Б. Г. Александров, Н. А. Берлинский, В. П. Савусин // Гідрометеорологія і охорона навколишнього середовища-2002 : ювіл. міжнар. конф., присвячена 70-річчю утворення Одес. держ. екол. ун-ту : тез. доп. – Одеса, 2003. – Ч. 2. – С. 210–212.

Значение острова Змеиный в формировании биологической продуктивности Черного моря / Б. Г. Александров // Причорномор. екол. бюлетень. – 2003. – № 4 (10). – С. 117–118.

Изменение экосистемы Черного моря : причины и последствия вселения экзотических видов / Б. Г. Александров // Эволюция морских экосистем под

влиянием вселенцев и искусственной смертности фауны : междунар. конф. (Азов, 15–18 июня 2003 г.) : тез. докл. – Ростов-н /Дону, 2003. – С. 36–38.

Итоги гидробиологических исследований водной среды Одесского порта в рамках выполнения программы «ГлоБалласт» / Б. Александров, Н. Берлинский // Судходство. – 2003. – № 9-10. – С. 62.

Итоги и перспективы гидробиологических исследований прибрежных вод острова Змеиный / Б. Г. Александров, В. Н. Большаков, С. А. Хуторной // Про перспективи комплексу наук. дослідж. на острові Зміїний і прилеглому шельфі : наук.-практ. нарада-конф. (Київ, 22 лют. 2003 р.). – Київ, 2003. – С. 16–24.

Оценка риска переселения водных организмов с судовыми балластными водами / Б. Г. Александров // Екологічні проблеми Чорного моря : міжнар. симпозіум, 5-ий (Одеса, 30–31 жовт. 2003 р.). – Одеса, 2003. – С. 8–13.

Соотношение геоморфологических и биологических характеристик водных биокостных систем / К. М. Хайлов, Б. Г. Александров, Ю. Ю. Юрченко // Морской экол. журнал. – 2003. – Т. 2, № 2. – С. 65–80.

Творческий путь профессора Р. О. Файтельберга и его научные связи с морскими исследованиями / Б. Г. Александров // Материалы конф., посвящ. 100-летию со дня рождения проф., акад. Р. О. Файтельберга (Одесса, 10–12 янв. 2003 г.). – Одесса, 2003. – С. 24–27.

Port baseline survey in Odessa / B. Alexandrov, N. Berlinsky // Black Sea Conference on Ballast Water Control and Management, 1-st (Odessa, 10–12 oct. 2001). – № 3, Appendix 4. – P. 1–4. – (GloBallast Monograph Series).

Preliminary results of investigations the problem of exotic species invasion into the Black Sea on the Odessa port example / B. Alexandrov // Scientific and policy challenges towards an effective management of the marine environment : emphasis on the Black Sea and the Mediterranean regions : intern. conf. (Albena, 12–18 oct. 2003) : abstracts. – Varna, 2003. – P. 211.

Risk assessment of the Black Sea biological pollution by ballast water : problem and possible ways of its decision / B. G. Alexandrov // 30th Pacem in Maribus : internat. conf. (Kiev, 27–30 oct.) : abstracts. – P. 10–11.

The GloBallast experience with invasive aquatic species surveys and monitoring : The Ukrainian experience / B. G. Alexandrov // International Workshop on Guidelines & Standards for Invasive Aquatic Species Surveys & Monitoring, 1-st (Arraial do Cabo, 13–17 apr. 2003).

2004

Проблема переноса водных организмов судами и некоторые подходы к оценке риска новых инвазий / Б. Г. Александров // Морс. екол. журн. – 2004. – Т. 3, № 1. – С. 5–17.

Роль водной растительности вводно-болотных угодий азово-черноморского региона Украины в связывании углерода / Б. Г. Александров, Г. Г. Миничева // Интегрированное управление природными ресурсами трансграничного бассейна Днестра : междунар. конф. (Кишинев, 16–17 сент. 2004 г.). – Кишинев, 2004. – С. 13–16.

Тендровский и Егорлыцкий заливы как перспективные объекты яхтинга / Б. Александров, В. Гоголев // Основные тенденции развития туризма и яхтинга в Черноморском регионе : междунар. науч.-практ. конф., 3-я : офиц. каталог. – Одесса, 2004. – С. 201-203.

Ballast water risk assessment, port of Odessa, Ukraine, October 2003 : final report / B. Alexandrov, R. Bashtannyu, R. Clarke [and other] // GloBallast Monograph Series. – London, 2004. -- № 10. – 130 p.

The role of navigation in the transfer of aquatic organisms and assessment of the risk of new biological invasions / B. Alexandrov // 30th Pacem in Maribus. A year after Johannesburg. Ocean governance and sustainable development : ocean and coast – a glimpse into the future (Kiev, 27-30 oct., 2003) : proc. – Sevastopol, 2004. – P. 124-132.

2005

Ближайшее жизненное пространство обрастания и способ определения его объема / Б. Г. Александров // Вестн. Тюмен. гос. ун-та. – 2005. – Т. 5. – С. 23–31.

Значение острова Змеиный в функционировании экосистемы северо-западного шельфа Черного моря / Ю. П. Зайцев, Б. Г. Александров // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Екологія. – 2005. – Т. 10, вип. 4. – С. 20–27.

Определение объема жизненного пространства обрастания / Б. Г. Александров // Наук. зап. Терноп. пед. ун-ту. Серія: Біологія. – 2005. – Т. 3 (26), спец. вип. : Гідроекологія. – С. 3–5.

Черное море и глобальная проблема переселения морских организмов / Б. Г. Александров // Екологія і суспільство. – Одеса, 2005. – Вип. 2. – С. 5–13.

Introduced species in the Black Sea : the role of ballast water at Odessa Port, Ukraine / B. Alexandrov, N. Berlinsky // NEAR curriculum in natural environmental science. Terre et Environnement. – 2005. – Vol. 50. – P. 141–154.

Recent Black Sea as an “ecological target” / Yu. Zaitsev, B. Alexandrov / Clean Black Sea Working Group (Varna, 2-5 june, 2005) : proc. book of the Workshop. – Varna, 2005. – P. 87–88.

2006

Зависимость псаммофильных микроводорослей от гранулометрического состава песка и гидродинамики / А. А. Тарасенко, Б. Г. Александров // Проблемы биол. океанографии XXI в., посвящ. 135-летию ИнБЮМ : Междунар. науч. конф. (Севастополь, 19–21 сент. 2006 г.). – Севастополь, 2006. – С. 169.

Меропланктон / Б. Г. Александров // Северо-западная часть Черного моря : биология и экология. – Киев, 2006. – С. 237–248.

Методы управления качеством водной среды / Б. Г. Александров // Северо-западная часть Черного моря : биология и экология. – Киев, 2006. – С. 534–538.

Нейстон / Ю. П. Зайцев, Б. Г. Александров, Ю. И. Богатова [и др.] // Северо-западная часть Черного моря : биология и экология. – Киев, 2006. – С. 125–145.

Об обнаружении покоящихся стадий водорослей в морской пене / Б. Г. Александров, С. Е. Никонова // Съезд Укр. ботан. о-ва, 12-й : материалы – Одесса, 2006. – С. 185.

Остров Змеиный / Ю. П. Зайцев, Б. Г. Александров, Ю. И. Богатова [и др.] // Северо-западная часть Черного моря : биология и экология. – Киев, 2006. – С. 428–444.

Управления качеством водной среды с помощью обрастания твердых субстратов / Б. Г. Александров // Северо-западная часть Черного моря : биология и экология. – Киев, 2006. – С. 549–554.

Экзотические водные организмы / Б. Г. Александров // Северо-западная часть Черного моря : биология и экология. – Киев, 2006. – С. 347–350.

Dependence of psammon microalgae on some physical factors of environment / A. Tarasenko, B. G. Alexandrov // Biodiversity and Functioning of Aquatic

Ecosystems in the Baltic Sea Region : regional student conf., 2nd (Klaipeda, 7-8 oct., 2006). – Klaipeda, 2006. – P. 33–34.

2007

Biological invasions via European inland waterways : towards development of the risk assessment tool / V. Panov, B. Alexandrov, K. Arbaciauskas // Risk Assessment in European river basins – state of the art and future challenges : internat. conf. (Leipzig, 12–14 nov. 2007) : abstracts. – Leipzig, 2007. – P. 59–62.

Marine protected areas in the Black Sea / V. Todorova, T. Zaharia, L. Boicenco, Alexandrov B. [and other] // Coast line. – 2007. – Vol. 16, № 2. – P. 13–17.

Trends of aquatic alien species invasion in Ukraine / B. Aleksandrov, A. Boltachev, T. Kharchenko [and other] // Aquatic Invasions : the European Journal of Applied Research on Biological Invasions in Aquatic Ecosystems. – 2007. – Vol. 2, Issue 3. – P. 215–242.

Влияние физико-химических факторов на распределение микроводорослей псаммона одесского побережья / А. А. Тарасенко, Б. Г. Александров, А. Ю. Гончаров, А. В. Кошелев // Понт Эвксинский : Междунар. науч.-практ. конф. молодых ученых по проблемам водных экосистем, 5-я (Севастополь, 24–27 сент. 2007 г.) : тез. докл. – Севастополь, 2007. – С. 93–94.

К вопросу о качественном составе морской пены городских пляжей Одессы / Б. Г. Александров, С. Е. Дятлов, П. Т. Савин [и др.] // Экология городов и рекреационных зон : всеукр. науч.-практ. конф. (Одесса, 17–18 апр. 2008 г.) : тез. докл.

Средоточение останков оксибионтов и банк живых спор высших грибов и диатомовых в донных отложениях сероводородной батииали Черного моря / Г. Г. Поликарпов, В. Н. Егоров, Б. Г. Александров [и др.] // Доп. НАНУ. – 2007. – № 7. – С. 159–164.

2008

Практическая реализация идей В. И. Вернадского в решении актуальных проблем экологии моря / Б. Г. Александров / Екологія і суспільство. – Одеса, 2008. – Вип. 3. – С. 157–163.

Эпифитон *Enteromorpha intestinalis* (L.) Link. и некоторые факторы его определяющие / Б. Г. Александров, О. П. Гаркуша // Экология моря. – 2008. – Вып. 76. – С. 9–15.

2009

Assessing the risks of aquatic species invasions via European inland waterways: from concepts to environmental indicators / V. Panov, B. Alexandrov, K. Abraciauskas [and other] // Integr. Environ. Assess. Manag. – 2009. – Vol. 5, № 1. – P. 110–126.

2010

Влияние берегоукрепительных работ на микрофлору побережья Одесского залива (Черное море) / А. А. Снигирева, Б. Г. Александров // Наук. зап. Терноп. нац. пед. ун-та. Серія: Біологія. – 2010. – № 3 (44). – С. 253–256.

Зоопланктон Молочного лиману в умовах зміни його гідрологічного режиму / О. І. Переправка, Б. Г. Александров // Наук. зап. Терноп. нац. пед. ун-та. Серія: Біологія. – 2010. – № 4 (45). – С. 85–89.

Изучение эффективности окрашивания мертвых особей зоопланктона в воде разной солености / В. В. Комарова, Б. Г. Александров // Наук. зап. Терноп. нац. пед. ун-та. Серія: Біологія. – 2010. – № 4 (45). – С. 61–64.

Нові підходи до визначення біологічної цінності морських екосистем / Б. Г. Александров, Ю. П. Зайцев, Г. Г. Мінічева // Жива Україна. – № 1–2. – 2010. – С. 4–8.

Первый случай «цветения» *Nodularia spumigena* Mertens ex Born. et Flah. в Черном море / Б. Г. Александров, Д. А. Нестерова, Л. М. Теренько // Морск. эколог. журн. – Севастополь, 2010. – № 9(4) – С. 47.

Расширение Одесского порта глазами гидробиологов / Б. Г. Александров // Порты Украины. – 2010. – № 1. – С. 48-50.

Modern tendencies of the Black Sea biological pollution / B. G. Aleksandrov // Наук. зап. Терноп. нац. пед. ун-та. Серія: Біологія. – 2010. – № 3 (44). – С. 3–5.

Risk assessment of aquatic invasive species' introductions via European inland waterways / V. Panov, B. Alexandrov, K. Arbaciauskas [and other] / In: Atlas of biodiversity risk. – Sofia-Moscow : Pensoft, 2010. – P. 140–143.

2011

Краевой биотоп песчаной псевдолиторали в Азовском море / Б. Г. Александров, Л. В. Воробьева, И. И. Кулакова [и др.] // Эколог.

безопасность прибрежной и шельфовой зон и комплексное использование ресурсов шельфа. – Севастополь, 2011. – Вып. 25, Т. 1. – С. 362–374.

Масонская ложа «Прикладной биологии» в Одесском университете / Б. Г. Александров // Изв. музейного фонда им. А. А. Браунера. – 2011. – Т. VIII, № 1. – С. 11–15.

2012

Водоросли супралиторали песчаных пляжей Одесского побережья Черного моря / О. П. Гаркуша, Б. Г. Александров, А. Ю. Гончаров // Альгология. – 2012. – Т. 22, № 1. – С. 70–83.

Первый случай «цветения» в Черном море *Nodularia spumigena* Mertens ex Born. et Flah. / Б. Г. Александров, Л. М. Теренько, Д. А. Нестерова // Альгология. – 2012. – Т. 22, № 2. – С. 152–164.

Экологические последствия гидрометеорологических аномалий в прибрежной зоне Одесского региона (2009-2011 гг.) / В. В. Адобовский, Б. Г. Александров, Ю. И. Богатова [и др.] // Причорномор. еколог. бюл. – 2012. – Т. 43, № 1. – С. 112–127.

Black Sea marine protected areas and an approach to the creation of ecocorridors / B. Aleksandrov / In: Marine nature conservation and management at the borders of the European Union / Ed. by D. Czybulka. – Beitrage zum Landwirtschaftsrecht und zur Biodiversitaet 7, Nomos Verlag, Baden-Baden (Germany). – 2012. – P. 121–135.

The first case of a bloom of *Nodularia spumigena* Mertens ex Born. et Flah. in the Black Sea / B. G. Alexandrov, L. M. Terenko, D. A. Nesterova // International Journal on Algae. – 2012. – Vol. 14 (1). – P. 31–43.

2013

Development the Ukrainian marine ecological network as a part of European coastal and marine network / B. G. Aleksandrov, G. G. Minicheva // Научные записки природного заповедника «Мыс Мыртыян». – 2013. – Вып. 4. – С. 75.

To the complex estimation of biological significance of marine areas / B. Aleksandrov, G. Minicheva, Yu. Zaitsev // Repp. Comm. int. Mer Medit. – 2013. – Vol. 40. – P. 570.

2014

Новый подход в исследовании микроводорослей песчаной супралиторали / А. А. Снигирева, Б. Г. Александров // Альгология. – 2014. – Т. 24, № 3. – С. 435–439.

Evolution of zooplankton community structure in the Danube Delta region / B. Alexandrov, O. Ibram, I. M. Tudor [and other] // Journal of Environmental Protection and Ecology (JEPE). – 2014. – Vol. 15, No. 2. – P. 506–516.

The first finding of bryozoan *Pectinatella magnifica* (Leidy, 1851) (Lophopodidae) in Lower Danube / B. Aleksandrov, O. Voloshkevich, A. Kurakin [and other] // Vestnik zoologii. – 2014. – № 49 (4). – P. 269–274.

2015

Забытые истории известных гидробиологов / Б. Г. Александров // Вісн. Одес. нац. ун-ту. Серія: Біологія. – 2015. – Т. 20, вип. 1 (36). – С. 195–204.

Закономерности вселения новых видов в Черное море и некоторые подходы к их изучению / Б. Г. Александров // Наук. зап. Терноп. нац. ун-ту. Серія: Біологія. – 2015. – № 3-4 (64). – С. 29–32.

Desertification processes in the marine coastal zone of Ukraine / Yu. Zaitsev, B. Aleksandrov, V. Demchenko, V. Adobovskiy, S. Diatlov, E. Sokolov // Abstracts of 3rd UNCCD Scientific Conference «Combating desertification, land degradation and drought for poverty reduction and sustainable development – the contribution of science, technology, traditional knowledge and practices» (9–12 March, Mexico). – 2015.

2017

Одеський науковий кластер океанографічних досліджень: сучасний стан та перспективи / Б. Г. Александров, О. Р. Андріанова, М. Ф. Голодов [та ін.] // Укр. гідрометеорол. журн. – 2017. – № 19. – С. 106–119.

Відкриття, патенти, винаходи:

- Пат. № 91601. Україна. Субстрат для вивчення впливу гранулометричного складу піску на розвиток гідробіонтів / Б. Г. Александров, А. О. Снігірьова. – Заяв. 10.02.2014, опубл. 10.07.2014. – Бюд. №13. – 5 с.

Участь у національних, міжнародних організаціях, асоціаціях, заходах:

- Член Українського гідроекологічного товариства, м. Київ, з 1993 р. ;
- Член української комісії Міжнародної програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера», м. Київ, з 1996 р. ;

- Член Координаційної ради транскордонного біосферного резервата ЮНЕСКО «Дельта Дунаю» (Румунія/Україна), м. Вилкове, з 1999 р. ;
- Член Редакційної колегії періодичного наукового збірника «Екологічна безпека прибережної та шельфової зон та комплексне використання ресурсів шельфу», Національна Академія наук України, м. Севастополь, з 2000 р. ;
- Член спільної Комісії для втілення Угоди на створення «Зони природоохоронної території дельти Дунаю та пониззя р. Прут» (Румунія, Молдова, Україна), м. Тульча, з 2000 р. ;
- Голова Одеського відділення Міжнародного союзу Еко-Етіка, з 2000 р.
- Член Редакційної ради журналу «Одеський екологічний вісник», м. Одеса, з 2001 р. ;
- Член Редакційної ради болгарського наукового журналу «Journal of Fisheries and Aquaculture», з 2003 р. ;
- Голова Консультативної групи з Біологічного розмаїття Секретаріату Міжнародної Комісії з охорони Чорного моря, з 2004 р. ;
- Член Редакційної ради Європейського міжнародного журналу «Aquatic invasions», з 2007 р.
- Віце-президент Українського гідроекологічного товариства, Київ, з 2010 р.
- Науковий редактор журналу «Вісник Одеського національного університету. Сер. Біологія»

Участь у національних, міжнародних заходах

Керівник шести крупних міжнародних проектів:

- Проект Глобального екологічного фонду, ООН та Міжнародної морської організації (GEF, UNDP, IMO), «Зняття бар'єрів на шляху спільного виконання заходів з управління баластними водами суден і контролю їх якості в країнах, що розвиваються - ГлоБаласт» («Removal of barriers to the effective implementation of ballast water control and management measures in developing countries - GloBallast») - 2002-2004.
- Проект ЄС «Оцінка великомасштабних екологічних ризиків перевіреними методами» («Assessing large-scale environmental risks with tested methods - ALARM») – 2006-2008.
- Проект ЄС «Розвиток загальної внутрішньорегіональної системи моніторингу навколишнього середовища та збереження Чорного моря» («Development of a common intraregional monitoring system for the environmental protection and preservation of the Black Sea – ECO-Satellite») 2011–2013.
- Проект ЄС «Створення мережі морських природоохоронних територій у напрямку від берегів до відкритого глибокого моря з використанням енергії повітря» («Towards coast to coast networks of marine protected

areas from the shore to the high and deep sea, coupled with sea-based wind energy potential – COCONET») – 2013–2015.

- Проект ЄС «Дослідження та відновлення істотних фільтрів моря» («Research and restoration of the essential filters of the sea – REEFS») – 2013-2015.
- Проект ООН та ЄС «Покращення методів екологічного моніторингу Чорного моря – («Improving Environmental Monitoring in the Black Sea - EMBLAS») – 2013–2015.